

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 16. maijā

Dalībvalstīm jāpastiprina centieni risināt krāpšanas problēmas ES kohēzijas izdevumos, uzskata revidenti

Jaunākajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā secināts, ka, lai gan pēdējos gados manāmi uzlabojumi, ES dalībvalstu centieni risināt krāpšanas problēmas kohēzijas izdevumos joprojām ir pārāk vāji. Revidenti norāda, ka dalībvalstu novērtējumi par to krāpšanas apkarošanas pasākumu efektivitāti ir pārāk optimistiski. Vēl ir ievērojami jānostiprina atklāšana, rīcība krāpšanas gadījumā un koordinācija, lai efektīvi novērstu un atklātu krāpšanu un atturētu krāpniekus no šī nelikumīgās rīcības.

Laikā no 2013. līdz 2017. gadam tika apzināti vairāk nekā 4000 potenciāli krāpnieciski pārkāpumi, kas skāra ES finansiālās intereses. Šie pārkāpumi skāra ES atbalstu gandrīz 1,5 miljardu EUR apmērā, un no šīs summas 72 % tika konstatēti kohēzijas politikā, kas aptver Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Sociālo fondu. Par krāpšanas apkarošanu šajās jomās atbild galvenokārt dalībvalstis.

Revidenti novērtēja, vai dalībvalstu vadošās iestādes un krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienesti ir pienācīgi pildījuši pienākumus katrā krāpšanas apkarošanas pārvaldības procesa posmā, sākot ar krāpšanas novēršanu un atklāšanu, kam seko attiecīga rīcība, tostarp ziņošana par atklātajiem krāpšanas gadījumiem un nepareizi izmaksātu līdzekļu atgūšana. Revidenti apmeklēja septiņas dalībvalstis – Bulgāriju, Franciju, Ungāriju, Grieķiju, Latviju, Rumāniju un Spāniju.

“Kohēzijas politikai ir atvēlēta viena trešdaļa ES budžeta, bet tajā tiek konstatēti gandrīz 40 % no visiem paziņotajiem krāpšanas gadījumiem un tie veido gandrīz trīs ceturtdaļas no kopējām paziņotajos krāpšanas gadījumos iesaistītajām finanšu summām,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Henri Grethen. “Tomēr dalībvalstis pārsvarā secina,

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ka to pastāvošie krāpšanas apkarošanas pasākumi ir pietiekami labi. Mēs uzskatām, ka šāds secinājums ir pārāk optimistisks.”

Attiecībā uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu revidenti konstatēja, ka vadošās iestādes bija labāk novērtējušas risku, ka kohēzijas finansējuma izmantošanā varētu notikt krāpšana, un bija uzlabojušas krāpšanas novēršanas pasākumus. Tomēr reizēm analīze nebija pietiekami pamatīga, un dalībvalstīm pārsvarā nav konkrētas krāpšanas apkarošanas politikas.

Revidenti arī norāda, ka nav panākts ievērojams progress proaktīvā krāpšanas atklāšanā. Turklāt novēršanas un atklāšanas pasākumu ietekme joprojām bieži nav pietiekami uzraudzīta un novērtēta.

Revidenti atzīmē, ka dalībvalstis nav pietiekami reaģējušas uz visiem atklātajiem krāpšanas gadījumiem ES kohēzijas izdevumos un ka korigējošajiem pasākumiem, ja tādus piemēro, ir ierobežots atturošais spēks. Arī ziņošanas kārtība nav apmierinoša. Par krāpšanas gadījumiem neziņo pietiekami, un tas vājina Eiropas Komisijas publicēto krāpšanas atklāšanas rādītāju ticamību. Turklāt attiecīgajām iestādēm neziņo sistemātiski par aizdomām par krāpšanu, un vajadzīga lielāka koordinācija ar citām krāpšanas apkarošanas struktūrām.

Pašlaik tiek apspriesti jauni noteikumi attiecībā uz kohēzijas finansējumu 2021.–2027. gadā, tāpēc noderēs revidentu ieteikumi, kā sasniegt labākus rezultātus. Konkrēti, revidenti iesaka dalībvalstīm

- izstrādāt oficiālas stratēģijas un politiku ar mērķi apkarot krāpšanu, kas skar ES līdzekļus;
- izstrādāt pamatīgākus krāpšanas riska novērtējumus, iesaistot attiecīgās ārējās struktūras;
- uzlabot krāpšanas atklāšanas pasākumus, vairāk izmantojot datu analītikas rīkus.

Revidenti iesaka Eiropas Komisijai

- uzraudzīt krāpšanas gadījumā izmantotos rīcības mehānismus, lai nodrošinātu to konsekvētu piemērošanu;
- mudināt dalībvalstis paplašināt krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienestu funkcijas.

Piezīmes izdevējiem

Dalībvalstu vadošās iestādes ir atbildīgas par pārkāpumu (tostarp krāpšanas) novēršanu, atklāšanu un korigēšanu, kā arī par nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu. Katrā dalībvalstī ir jābūt izveidotam krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienestam (AFCOS), kurš veicina efektīvu sadarbību un informācijas apmaiņu.

Kā norādīts Komisijas 2017. gada ziņojumā par ES finansiālo interešu aizsardzību, pārkāpumi, par kuriem dalībvalstis ir ziņojušas kā par krāpnieciskiem, veido 0,4 % no ES līdzekļiem, kas izmaksāti kohēzijas politikai. Šis krāpšanas atklāšanas rādītājs katrā dalībvalstī ir ļoti atšķirīgs. Kopumā par krāpšanu (gan aizdomām, gan konstatētiem krāpšanas gadījumiem) ES kohēzijas politikā ziņo daudz biežāk nekā citās jomās.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Īpašais ziņojums Nr. 6/2019 “Krāpšanas problēmu risināšana ES kohēzijas izdevumos: vadošajām iestādēm jānostiprina atklāšana, rīcība un koordinācija” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) 23 ES valodās.

Šā ziņojuma konstatējumi papildina 2019. gada 10. janvārī publicēto īpašo ziņojumu Nr. 1/2019 “Cīņa pret krāpšanu ES līdzekļu izlietojuma jomā: ir jārikojas”, kurā bija aplūkots, kā Komisija pārvalda krāpšanas risku ES izdevumos. 2019. gada 29. aprīlī Komisija pieņēma jaunu krāpšanas apkarošanas stratēģiju, ar kuru jau risināti vairāki šā pirmā ziņojuma ieteikumi.